

Miljødirektoratet
Post@miljodir.no

Oslo, 18.10.2016

Høringsvar fra VKE - Skjerpa krav til fluorholdige klimagasser (2016/5504)

Miljødirektoratet foreslår skjerpa regler for bruk av sterke fluorholdige klimagasser. Målet er å få til en omstilling til mer bruke av klimavennlige kuldemedier og naturlige ikke syntetiske kuldemedier eller annen teknologi eller gass med svakere klimaeffekt.

VKE – Bakgrunn

VKE er en arbeidsgiverforening som organiserer ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter i hele verdikjeden. VKE er via Byggenæringens landsforening, BNL en del av NHO. VKE representerer bedrifter som er innstilt på å ta ansvar og opptre seriøst i forhold til klimautfordringene samfunnet står ovenfor. Det er over 600 F-gass sertifiserte bedrifter med mer enn 3500 F-gass sertifiserte kulde- og varmepumpemontører i bransjen.

VKE var gjennom vår europeiske bransjeorganisasjon AREA med på utformingen av EU sin forordning, EU nr 517/2014, som ble implementert i EU fra 1. januar 2015. Dette ga aktørene i EU klare og konkrete rammebetingelser å forholde seg til på et tidlig tidspunkt. EU forordningen er ansett å være EØS relevant. Høring 2016/5504 om skjerpede krav til fluorholdige klimagasser er norske myndigheters forslag til implementering av EU forordningen i Norge. VKE vil påpeke at det er viktig for næringslivet å ha forutsigbare rammebetingelser. Særlig gjelder dette i forhold til pålagte omstillinger som krever investeringer i teknologi og kompetanse.

VKE har følgende kommentarer til høringsforslaget:

Datoer for nedfasing

Datoer for begrensning i markedsføring og salg av ulike typer HFK-anlegg følger EU sin forordning, jf vedlegg III i EU nr. 517/2014. Den første viktige datoen er 1. januar 2020, da anlegg med R404A og tilsvarende høy-GWP HFK, blir forbudt å selge. Samtidig forbys etterfylling med nytt kuldemedium i slike anlegg, når total fyllingsmengde er på 40 GWP-tonn eller mer, hvilket for eksempel tilsvarer 10 kg R404A. Dette vil kunne bli utfordrende for enkelte anleggseiere. Kuldebransjen kan levere teknologiske løsninger men nedfasingstakten innebærer stiller store krav til omstilling på kort tid.

Forenklet resertifisering

Kulde og varmepumpebransjen har ved innføringen av F-gass sertifisering for bedrifter og enkeltpersoner gjennomført et betydelig løft når det gjelder kompetanse. Samlet har bedrift- og personsertifiseringen kostet bedriftene over 60 millioner. Det er derfor viktig at resertifiseringen ikke blir unødig omfattende og kostbar.

Resertifisering med kompetansekrav som også omfatter kunnskap om sikker bruk av alternative kuldemedier og teknikker, det vil si naturlige og miljøvennlige kuldemedier med lav GWP. Dette er viktig fordi disse kuldemediene enten er brennbare, giftige eller arbeider under høyt trykk, og således

representerer en sikkerhetsrisiko for yrkesutøvere og publikum. Derne er denne kompetansen viktig for å få driftssikre og energieffektive anlegg.

Resertifisering er også nødvendig for å få luket ut de som ikke utøver yrket jevnlig, eller holder seg oppdatert på regelverket.

VKE støtter forslaget om en forenklet sertifisering med 5 års varighet fra utstedelsesdato og at det tilbys en nettbasert løsning.

Kjøp og salg av HFK

Fra 1. januar 2017 foreslås det innført at kjøp og salg av HFK kun skal skje til F-gass sertifiserte foretak.

VKE støtter forslaget. Dette må forventes å gi miljøeffekt ved at det er kompetente personer som håndterer klimagassene. Det forutsettes at det opprettes et brukervennlig nettbasert system som gjør at handelen kan gjennomføres smidig samtidig som systemet tilbyr tilstrekkelig kontroll.

VKE har følgende spørsmål og presiseringer til krav som må stilles til et brukervennlig system:

Kontroll av kjøpers sertifikat

Som kuldemediedistributør blir grossistene foreslått pålagt å kontrollere at kunden har F-Gass sertifikat. Dette skal registreres med sertifikatnummer for hvert salg. VKE regner med at det er bedriftens sertifikatnummer det er snakk om. Siden sertifikatet er registrert på foretaksnummer bør kravet kunne oppfylles ved å registrere salget på foretaksnummer som allerede er i kuldemediedistributørens kundelister?

Handel med kuldemedier

Kjøp og salg skjer ofte igjennom flere distributørledd. I EU er dette ivare tatt med kvoteordning og et register over aktører. Når kvoteordningen unntas må man lage norsk regelverk for å holde oversikt over importører, både i bulk og i utstyr. Virksomheter som på lovlig vis bruker kuldemedier uten å være installatør (f.eks, produsent av ferdigfylte aggregater i fabrikk) må kunne registrere seg og dermed være lovlig kjøper. Salg av kuldemedier, i hovedsak R134a, til bilbransjen må også være organisert.

I en del tilfeller selger distributør videre til andre distributører. Hvordan omsetning mellom distributør skal kontrolleres fremkommer ikke av høringsforslaget.

Importregister

Utelatelsen av en kvoteordning gjør også at "hvem som helst" kan importere kuldemedier selv, uten å være sertifisert, eller tilby en returordning for brukt kuldemedium.

Dette taler for at importører må være registrert i samme dataregister, og at de må godtgjøre at de tilfredsstiller krav til internkontroll, sikker oppbevaring, ADR, produktansvar, sikkerhetsdatablader, returordning etc. På grunn av det meget omfattende regelverk rundt HFK kuldemedier bør import av kuldemedier heller ikke tillates for privatpersoner.

Konklusjon - enkelt og brukervennlig system:

VKE mener det må opprettes et komplett register med foretaksnummer på foretak som driver import, distribusjon, og andre det er lov å selge til, herunder de som har F-gass sertifikat. Dette må være en webtjeneste - alltid oppdatert - som virksomhetene automatisk kan kontrollere mot. Det er ikke holdbart å manuelt slå opp i Isovators liste over sertifiserte entreprenørbedrifter hver gang det

foretas et salg. Bransjen skal tross omstilling og nedfasing drive med dette minst frem til 2030.

Mindre byråkrati for små varmepumper

Det foreslås at små, ferdigfylte varmepumper til privat forbruker ikke underlegges samme omfattende byråkrati som HFK-anlegg med større fyllingsmengde. Varmepumper (og kuldeanlegg) med fyllingsmengde under 5 tonn CO₂-ekvivalenter, slipper krav til lekkasjekontroll, og omfattende journalføring, men sluttbruker pålegges å kunne dokumentere at installasjonen skal utføres av sertifisert bedrift.

VKE støtter dette forslaget.

Kvoteordning

I motsetning til EU så foreslås det at Norge inntil videre åpner for å kunne importere HFK uten noen begrensende kvoteordning.

VKE støtter dette forslaget, men viser til innledende merknad om betydningen av forutsigbare rammebetingelser. Det vises også til usikkerheten rundt om avgifter er det beste virkemidlet for å redusere bruken av HFK. VKE er sterkt kritisk til at avgiften på HFK økes uten at myndighetene samtidig bidrar med tiltak for å stimulere til rask omstilling av kompetansen fra bruk av HFK til miljøvennlige kuldemedier. Dette gjelder både utdanning av nye kuldemontører og etterutdanning av eksisterende arbeidskraft.

Normalt vil VKE se det som en fordel å ha mest mulig likt regelverk med EU for å ivareta fri flyt av varer og innenfor EØS-området.

Med vennlig hilsen

Aud Børset Dellrud
Daglig leder
Sign.